

DOKTOR NAUK MEDYCZNYCH TOMASZ DZIERŻANOWSKI

Ocena
działalności zawodowej, naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej
oraz
naukowego osiągnięcia
PARADYGMAT OPTYMALNEJ OPIEKI PALIATYWNEJ –
IDENTYFIKACJA BARIER, PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ, NOWE
MOŻLIWOŚCI I PODJĘTE DZIAŁANIA

Działalność zawodowa

Dr n. med. Tomasz Dzierżanowski jest absolwentem Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej (obecnie – Uniwersytet Medyczny) w Białymstoku (data uzyskania dyplomu lekarza – 1992 rok). Dr n. med. Tomasz Dzierżanowski posiada tytuł specjalisty w dziedzinie chorób wewnętrznych (data uzyskania – 2015 rok) i medycyny paliatywnej (data uzyskania – 2017 rok), przy czym drugi z wymienionych jest przyznany z wyróżnieniem.

Obecnie dr n. med. Tomasz Dzierżanowski jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Zakładzie Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, gdzie od 2018 roku jest kierownikiem Pracowni Medycyny Paliatywnej (poprzednie miejsce zatrudnienia w ośrodku naukowym – Pracownia Medycyny Paliatywnej Katedry Onkologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w latach 2012-2016).

Zawodowa działalność dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego jest związana – przede wszystkim – z postępowaniem diagnostyczno-terapeutycznym w opiece

paliatywnej i wspomagającym leczeniem chorych na nowotwory. Szczególnie istotne w działalności zawodowej jest zarządzanie ośrodkami domowej opieki paliatywnej i poradniami medycyny paliatywnej z wykorzystaniem wiadomości nabytych podczas studiów z zakresu zarządzania zakończonych uzyskaniem w 2001 roku – podczas studiów na Akademii Ekonomicznej tytułu *Master of Business Administration*).

Działalność naukowa

Największe znaczenie w naukowej działalności dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego mają wyniki badań prowadzonych w celu:

- kształtowania nowego wzorca opieki paliatywnej polegającego na wdrażaniu wymienionego postępowania równolegle do przeciwnowotworowego leczenia przyczynowego i z uwzględnieniem metod o naukowo potwierdzonej wartości;
- określenia możliwości poprawienia zakresu i przyspieszenia dostępności specjalistycznej opieki paliatywnej;
- zmniejszenia ograniczeń w wykorzystywaniu najbardziej wartościowych metod postępowania paliatywnego przez wyeliminowanie utrudnień zewnętrznych (np. uwarunkowania finansowe i administracyjne) i wewnętrznych (np. przekonania lub świadomość chorych);
- wprowadzenia nowoczesnych metod postępowania u chorych na nowotwory z bólem;
- udokumentowania wartości nowych metod leczenia paliatywnego (np. wykorzystanie kanabinoidów);
- wprowadzenia nowoczesnych zasad postępowania profilaktycznego i terapeutycznego w odniesieniu do problemu zaparć (tematyka zaparć uwzględniona w rozprawie na stopień doktora nauk medycznych pod tytułem *WPLYW OBCIĄŻENIA OPIOIDAMI NA SKUTECZNOŚĆ*

ZASTOSOWANIA METYLONALTREKSONU U PACJENTÓW Z ZAPARCIEM STOLCA W ZAAWANSOWANYM STADIUM CHOROBY NOWOTWOROWEJ; data uzyskania stopnia doktora nauk medycznych – 2011 rok);

- opracowania właściwych zasad kontaktów między lekarzami i chorymi w opiece paliatywnej;
- wprowadzenia nowoczesnych zasad postępowania żywieniowego u chorych na nowotwory;
- opracowania zasad zapobiegania i leczenia w sytuacji występowania niepożądanych działań śluzówkowych podczas leczenia przeciwnowotworowego.

Największe znaczenie poznawcze i praktyczne mają – spośród wymienionych wyżej – wyniki badań, które są poświęcone optymalizacji postępowania przeciwbólowego u chorych na nowotwory.

Wyniki części – wymienionych wyżej – badań składają się na osiągnięcie naukowe dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego będące cyklem pełnotekstowych publikacji i stanowiące podstawę ubiegania się o naukowy stopień doktora habilitowanego. Cykl publikacji obejmuje 6 pozycji o łącznej wartości współczynnika oddziaływania (*Impact Factor*; IF) wynoszącej 18,713, co odpowiada 530 punktom Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSzW). Publikacje – uwzględnione w wymienionym wyżej cyklu – obejmują wyniki badań, które mają na celu optymalizację postępowania paliatywnego prowadzonego u chorych na nowotwory. Wszystkie publikacje są umieszczone w recenzowanych czasopismach o uznanej wartości (np. *Supportive Care in Cancer* – oficjalne czasopismo naukowego stowarzyszenia *Multinational Association for Supportive Care in Cancer* – MASCC, którego dr n. med. Tomasz Dzierżanowski jest aktywnym współpracownikiem). Dr n. med.

Tomasz Dzierżanowski jest pierwszym autorem większości (5) publikacji, które składają się na osiągnięcie naukowe.

Badania prowadzone przez dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego, których wyniki są zawarte w wymienionym wyżej cyklu publikacji, dostarczają istotnych w praktyce wiadomości na temat paliatywnego postępowania będącego niezbędnym elementem leczenia chorych na nowotwory. Szczególne znaczenie mają wyniki badań na temat optymalizacji postępowania przeciwbólowego, które wskazują tendencje w zakresie leczenia bólu i metody poprawienia zasad stosowania leków analgetycznych w Polsce (badania oparte na gruntownej analizie zachowań lekarzy medycyny paliatywnej i innych specjalności w zakresie stosowania leczenia przeciwbólowego). Obserwacje uzyskane podczas wymienionych badań są wykorzystane w licznych publikacjach poglądowych i rozdziałach w podręcznikach, które kształtują obecne zasady postępowania przeciwbólowego u chorych na nowotwory. Niemniej znaczące pod względem naukowym są wyniki badań nad właściwym wykorzystaniem kanabinoidów w postępowaniu u chorych na nowotwory. Analizy – przeprowadzone przez dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego w wymienionym zakresie – porządkują wiedzę i wskazują na racjonalne możliwości wykorzystywania kanabinoidów (np. w uzupełnieniu standardowego postępowania przeciwbólowego). Wyznacznikiem wartości analiz prowadzonych przez dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego jest wskaźnik czytelnictwa jednej z publikacji – przedstawionej w czasopiśmie *Cancers* – oraz przedstawienie własnych obserwacji podczas wielu konferencji naukowych. Badania nad kanabinoidami są kontynuowane przez dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego.

Wyniki badań prowadzonych przez dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego mają szczególne znaczenie wobec coraz większej zachorowalności na nowotwory i

wciąż znacznej liczby chorych, którzy wymagają odpowiedniego – skutecznego i naukowo uzasadnionego – postępowania paliatywnego.

Zwraca uwagę konsekwencja dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego w planowaniu kolejnych etapów naukowej działalności i zaangażowanie w badania nad możliwościami optymalizacji paliatywnego oraz wspomagającego postępowania u chorych na nowotwory. Uzyskane wyniki badań są wiarygodne pod względem zastosowanych metod oraz dokumentacji, a także są zestawiane w sposób właściwy z obserwacjami innych autorów. Wnioski są wyciągane zgodnie z hipotezami badawczymi oraz uzyskanymi wynikami i wzbogacają stan wiedzy. Nie ulega wątpliwości nowatorski charakter badań prowadzonych przez dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego.

Dr n. med. Tomasz Dzierżanowski aktywnie uczestniczy w badaniach prowadzonych w ramach współpracy z innymi – polskimi i zagranicznymi – ośrodkami naukowymi. Dr n. med. Tomasz Dzierżanowski współpracuje z międzynarodowymi towarzystwami naukowymi (np. *European Society of Medical Oncology* – współpraca przy opracowaniu wytycznych opieki podczas ostatniego okresu życia chorych na nowotwory lub *Multinational Association for Supportive Care in Cancer* – współpraca przy opracowaniu wytycznych postępowania u chorych z nowotworową niedrożnością przewodu pokarmowego), a także jest czynny w niekomercyjnych badaniach międzynarodowych na temat metod paliatywnego postępowania. Wymienione wyżej działania naukowe są jedynie częścią znacznego zaangażowania naukowego dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego. Niemniej liczne są wystąpienia podczas międzynarodowych i krajowych konferencji naukowych.

Łączna punktacja dokonań naukowych dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego liczy 28,954 według IF (1142 według MNiSzW). Jest autorem (najczęściej –

pierwszym) – między innymi – 24 pełnotekstowych publikacji oryginalnych oraz 32 artykułów poglądowych w recenzowanych czasopismach. Uzupełnienie stanowią liczne opisy przypadków i rozdziały w podręcznikach. Porównanie osiągnięć naukowych przed i po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych wskazuje na bardzo znaczne zwiększenie dorobku po doktoracie. Liczby cytowań (bez autocytowań) wynoszą 101 według *Web of Science* i 47 według *Scopus*, a wskaźnik Hirscha ma wartości – odpowiednio – 8 i 5.

Osiągnięcia naukowe dr n. med. Tomasza Dzierżanowskiego są doceniane, czego dowodem są liczne nagrody przyznane w uznaniu wartości prac naukowych przedstawianych podczas międzynarodowych konferencji.

Działalność dydaktyczna i organizacyjna

Dr n. med. Tomasz Dzierżanowski jest bardzo aktywny w ramach nauczania przeddyplomowego i podyplomowego. W zakresie nauczania przeddyplomowego – wśród wielu działań – zwraca uwagę opracowanie i wdrożenie autorskiego programu studiów z zakresu medycyny paliatywnej dla studentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Dr n. med. Tomasz Dzierżanowski prowadzi wykłady podczas kursów specjalizacyjnych z chorób wewnętrznych i medycyny paliatywnej. Jest współredaktorem podręcznika *Medycyna Paliatywna*, który stanowi podstawowe źródło wiedzy niezbędnej w szkoleniu specjalizacyjnym.

Dr n. med. Tomasz Dzierżanowski uczestniczy w organizowaniu opieki paliatywnej w Polsce (między innymi – na stanowisku Sekretarza Zespołu Ekspertów ds. Opieki Paliatywnej i Hospicyjnej Ministra Zdrowia).

Dr n. med. Tomasz Dzierżanowski aktywnie uczestniczy w działalności Polskiego Towarzystwa Medycyny Paliatywnej (między innymi – jest współtwórcą naukowego czasopisma *Medycyna Paliatywna*).

Podsumowanie

Dojrzałość badawcza i twórczy wkład w rozwój wiedzy osiągnięcia naukowego zatytułowanego *PARADYGMAT OPTYMALNEJ OPIEKI PALIATYWNEJ – IDENTYFIKACJA BARIER, PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ, NOWE MOŻLIWOŚCI I PODJĘTE DZIAŁANIA* oraz dotychczasowe dokonania naukowo-dydaktyczne, zawodowe i organizacyjne uzasadniają nadanie dr n. med. Tomaszowi Dzierżanowskiemu stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych.

Warszawa, 30 sierpnia 2021 roku.

F. *Prof. dr hab. med. Maciej Kukułowski*
opiniotwórca